

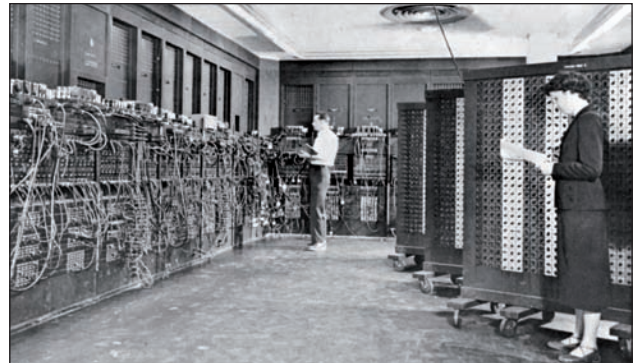
Teknologiaren etorkizuna ezin asmatu

LONDRES, 1876. William Henry Preece (1834-1913) elektrizitate ingeniari eta asmatzaile galestarrak Britainiar Posta Bulegoan lan egiten zuen telefonoaren patentearen berri izan zuenean. “Amerikarrek telefonoa behar dute, baina guk ez; guk mutiko mandatariak sobera ditugu”, bota zuen. 1899an posta zerbitzutik erretiratu zenean, *sir* titulua eman zioten egindako lanagatik —ez aurreikuspenengatik—. Baina Preecearen laban-kada ulergarria da nolabait, batetik telefonoa patentatu eta berehala eman baitzuen iritzia, asmakizunak izango zuten bilakaeraren zantzurik gabe. Bestetik, telegrafiarren eta irratiaeren eremuan jardun zuen galestarrak, eta kompetentzia berria astintzea logikaren barruan egon daiteke. Zailagoa da ulertzea, handik aurrera, komunikazioaren teknologiarri buruzko aurreikuspenak egitean, hainbatek bere buruari harriska eman izana.

Thomas J. Watson (1874-1956) IBMko presidentea, esaterako, ez zuen nonbait fede handirik bere enpresaren ildo berritzailean. “Munduan, beharbada, bost ordenagailurentzako merkatua dago”, esan omen zuen 1943an, aipua egiztatuko duen frogarik ez dagoen arren.

Ondorengo aipua *Popular Mechanics* teknologiarri buruzko aldizkari ezagunak argitaratu zuen 1949an eta, beraz, zinezkotasuna ez dago zalantzan jartzetik. “Etorkizunean ordenagailuek tona eta erdi baino gutxiagoko pisua izan dezakete” zioen, adorez, 1902an sortu eta oraindik ere argitaratzen den aldizkariako artikulua batek. Ezin esan oker ibili zirenik.

Popular Mechanics motz geratu zen aurreikuspenean, eta berdin egiten zuen IBMk —berriro ere— 1959an. “Fotokopiagailuentzat, gehienez, 5.000 unitateko merkatu potentziala dago mundu osoan” adierazpena egin zuen enpresa multinazionalaren txosten batek. Watsonen aurreikuspenari zero batzuk gehituta ere, errealtatetik urrun geratu ziren. Hala ere, ulertzekoa da IBMren “ezkortasuna” kompetentziaren merkatuarekiko, urte berean Xeroxek merkaturatu baitzuen lehen fotokopiagailua.

1949an *Popular Mechanics* aldizkari espezializatuak esan zuen etorkizunean ordenagailuek tona eta erdiko pisua ez zutela gaindituko. Garaiko ordenagailuak ikusita, aurreikuspena baikortzat jo daiteke.

1977an Ken Olsen DEC (Digital Equipment Corporation) enpresako presidentea haxe bota zuen: “Inork etxean ordenagailu bat nahi izateko arrazoirik ez dago”. Olsenen defentsan esan beharra dago erabat lur jota zegoela IBMk PCa, hau da, ordenagailu pertsonala, merkaturatu zuelako. Presidentearen hitzei jaramonik egin gabe, DECek hiru makina atera zituen IBMren erronkari erantzuteko; hirurek porrot egin zuten.

Bill Gates ahalguztidunak ere ederki erakutsi zuen hanka sartzeko gaitasuna 1988an, “ez dugu sekula lortuko 32 biteko sistema eragilerik” esan zuenean.

1995 urte oparoa izan zen teknologiarri buruzko aurreikuspen okerrentzat. Clifford Stoll astronomo, idazle eta “hacker ehiztariak” zera esan zuen: “On-line datu baseek ez dituzte paperezko egunkariak ordezkatuko, CD-romek ez dute irakasleen tokia hartuko eta ordenagailu sareek ez dute gobernuaren lan egiteko modua aldatuko”. Robert Metcalfe, Etherneten sortzaileetako batek, aldiz, haxe bota zuen urte berean: “Internet supernova ikusgarria izango da aurki; 1996an kolapso katastrofiko izango du”. ■

Arrastoak

“Etengabe idazten dizuet, baina nitaz ahaztu zarete”

BANKROFT LIBURUTEGIA

GRANT ADAMSON Rice Unibertsitateko (AEB) graduatu ondoko ikasleak K.o. III. mendean papiroan idatzitako gutun zati batzuk dezifratu ditu. Igorlea Aurelius Polion izan zen, zerbitzua egungo Hungarian egiten ari zen erromatar legioko egiptoarra. “Gau eta egun osasuna izan dezazuen otoitz egi-

ten dut eta babesten zaitzutenen jainkoei gur egiten diet beti”, dio gutunak. “Etengabe idazten dizuet, baina nitaz ahaztu zarete”. Polion ziur zegoen familiak gibela eman ziola, baina adituen ustez posible da gutuna ez iristea, besteak beste, helbide jakinik ez duelako, bitartekari baten izena baizik. ■